

Kvalitetsredovisning - Grundskola T3 2020

Grundskola

Innehållsförteckning

1 Inledande beskrivning	3
1.1 Övergripande beskrivning av enheten/verksamheten	3
1.2 Inre organisation.....	3
2 Det systematiska kvalitetsarbetet	3
2.1 Beskrivning av det systematiska kvalitetsarbetet	3
2.2 Medarbetares delaktighet i det systematiska kvalitetsarbetet	3
3 Uppföljning 2020 med framåsyftande plan 2021	3
3.1 Identifierade utvecklingsområden	3
3.2 Analys.....	5
3.3 Åtgärder.....	6
3.4 Analys av utfall ekonomi, lokaler, bemanning.....	7

1 Inledande beskrivning

1.1 Övergripande beskrivning av enheten/verksamheten

I kommunens 12 grundskolor studerar dagligen 4596 elever. Alla skolor utom en erbjuder fritidsverksamhet. Grundskoleorganisationen omfattar även två grundsärskolor. Till grundskoleorganisationen hör även Grundskolestöd, Mottagningsenhet och kommungemensam undervisningsgrupp. Antalet tillsvidare- och visstidsanställda inom Grundskola och Särskola uppgår till 880 personer.

1.2 Inre organisation

Rektor leder och fördelar arbetet på respektive skolenhet. Verksamhetschefen leder rektorsgruppens arbete och ansvarar för den gemensamma riktningen och att likvärdighet i uppdraget och rättssäkerhet vid bedömning garanteras. I den inre organisationen ingår även Grundskolestöd, Mottagningsenheten och den kommungemensamma undervisningsgruppen. Dessa verksamheter leds av en enhetschef.

2 Det systematiska kvalitetsarbetet

2.1 Beskrivning av det systematiska kvalitetsarbetet

Rektor ansvarar för det systematiska kvalitetsarbetet på respektive skolenhet. Arbetets struktur och dess resultat beskrivs i T1, T2 och T3. Verksamhetschefen följer upp och för dialog såväl i grupp som enskilt med varje rektor. Rektorsträffar genomförs 2 ggr/månad. Individuella samtal (medarbetarsamtal och tertialsamtal) genomförs med varje rektor vid tre tillfällen / år.

En viktig och inte alltid omtalad del i ett systematiskt kvalitetsarbete handlar om känslans avgörande betydelse. Historiskt har det inte varit rumsrent att i akademiska sammanhang lägga fokus på just känsla. Betydelsen av drivkraft och engagemang inför och under resan mot ett gemensamt mål kan inte nog understrykas. En genomgående strategi i mötet mellan verksamhetschef och rektorsgrupp handlar om att stärka personen som axlar rektorsrollen. Dialog förs kring rektors personliga drivkrafter i yrket och syftar till att utveckla relationen mellan verksamhetschef och varje enskild rektor - från situationsanpassat ledarskap till personligt/relationellt ledarskap. Utgångspunkten för de gemensamma målsättningarna inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet handlar om att varje medarbetare inom grundskolan skall vilja vara med på en gemensam resa som förutsätter personligt ansvar för uppkommet resultat. Avgörande för att den gemensam resan ska vara lyckosam är graden av mod och tillit inom organisationen.

2.2 Medarbetares delaktighet i det systematiska kvalitetsarbetet

Samtliga medarbetare är delaktiga i det systematiska kvalitetsarbetet. Hur delaktigheten ser ut varierar mellan skolor.

3 Uppföljning 2020 med framåtsyftande plan 2021

3.1 Identifierade utvecklingsområden

2.1 Normer och Värden

I ett alltmer polariserat samhälle har skolans betydelse aldrig varit viktigare. Att enkelt

beskriva skolans aktiviteter och resultat inom detta område är något som inte lätt låter sig göras. Det professionella omdömet hos pedagoger och rektorer utgör tillsammans med vedertagna och genomarbetade rutiner kvalitetssäkring för området.

Systematik gällande hantering av kränkande behandling är fortsatt god. De elever som upplever otrygghet är identifierade och åtgärder för att främja och trygga finns på såväl individ- som gruppnivå. Utvecklingsområdet kan enklast beskrivas som en strävan att lämna den känsla av "Ryggen fri" som i värsta fall likställt arbetet med Normer och Värden till att endast omfatta arbete med kränkningar. Vi behöver erövra och systematisera arbetet med Normer och Värden i det vida perspektiv som beskrivs i läroplanen.

2.2 Kunskaper

Den under fem år inarbetade strukturen med central rättning av NP har ej kunnat upprätthållas på grund av beslut kopplade till pandemin.

Det är fortsatt viktigt att bibehålla och utveckla bedömarkompetens och medvetenheten kring kopplingen mellan resultat på NP och Betyg. Den stora utmaningen handlar nu om att till fullo fokusera och utveckla den plats vi finner skolans berättigande och den plats där kvalitet uppstår - i det magiska mötet mellan lärare och elev. Ett möte i den fysiska skolmiljön likväl som i den virtuella.

Årets resultat visade en förbättring av 2020 års elever i år 6 och år 9 jämfört med 2019.

Procentuell fördelning av betygen i SV år 9 – elever födda 2004

91% har lägst betyget E i år 9

Procentuell fördelning av betygen i EN år 9 – elever födda 2004

90% har lägst betyget E i år 9

Procentuell fördelning av betygen i MA år 9 – elever födda 2004

90% har lägst betyget E i år 9

Andel elever behöriga till gymnasiet

87% är behöriga till gymnasiet(85% 2019)

Andel elever födda 2007 med lägst betyget E i SV

84%(78% 2019)

Andel elever födda 2007 med lägst betyget E i matematik

86%(78% 2019)

Andel elever födda 2007 med lägst betyget E i engelska

88%(80% 2019)

2.3 Ansvar och Inflytande

Resultaten från "Ämneskollen" som genomförs 2 gånger per år visar små rörelser på aggregerad nivå. Resultaten utgör grund för dialog och förbättringsarbete på enenstnivå på såväl individ- som gruppnivå. Att detta sker visar på hög grad av tillit i verksamheterna vilket i sig är tydligt mått på kvalitet dvs. fokus på det faktiska nuläget och personligt ansvar för uppkommet resultat. Med utgångspunkt i att elever i år 9 på sin examensdag kan vara 2 år ifrån att rösta i riksdagsval så är detta kapitel i läroplanen fortsatt ett utvecklingsområde. Frågan om elevers ansvar har aktualiserats än mer utifrån direktiv/möjlighet till fjärr- och/eller distansundervisning. Utmaningen handlar om att differentiera elevers ansvar och inflytande på samma medvetna sätt vi nu differentierar vår ämneskopplade undervisning - det handlar således om att tydliggöra hur ämnesundervisningen omfattar utvecklandet av elevens ansvar och inflytande på såväl individ- som gruppnivå.

2.5 Övergång och Samverkan

Majoriteten av rektorer i såväl förskola som grundskola upplever att de har fungerande övergångar. Fortsatt fokus på fördjupande kunskaper kring upplevda glapp mellan avlämnande pedagogs beskrivning av nuläge och mottagande lärares utgångspunkt för uppstart - individ och gruppnivå.

Ett påbörjat utvecklingsarbete mellan kommunens gymnasieskola och de kommunala grundskolorna är igång. Utvecklingsområdet handlar om att tydliggöra de kunskaper men även de förmågor som förutsätts för vidare studier på de olika programmen.

3.2 Analys

2.1 Normer och Värden

Det systematiska arbetet för att identifiera och åtgärda kränkande behandling är väl inarbetat och fungerande. Det åtgärdande arbetet inom normer och värden är det som över tid fått störst uppmärksamhet och även det som granskas vid insyn från statliga verk. Utmaningen handlar nu om att systematiskt inventera de faktiska nulägen kopplade till de delar som beskrivs i läroplanen och som tydligt beskriver det alla i skolan har ansvar för och det som läraren har ansvar för. Det handlar således om etiska och moraliska samtal i den vida bemärkelsen. Arbetet med normer och värden måste ingå som en naturlig del i den dagliga undervisningen - planerat och genomfört med samma status som ämnesundervisning.

2.2 Kunskaper

Skolan, precis som all annan offentlig verksamhet, har de senaste decennierna lidit av en övertro på standardisering ofta utmynnad i och kopplad till NPM - New public management. Ett system som tillskriver stödprocesser såväl status som makt att beställa. Detta behöver i grunden förändras. Det professionella omdömet utövat i en tillitskultur som lojalt omfamnar insikten att bra verksamhet inte har med tur och tillfällighet att göra leder till en lärandekultur där alla inblandade (elever, lärare, rektorer, verksamhetschefer och politiker) tar ett personligt ansvar för uppkommet resultat. Att göra medvetna val iväg från det rådande kräver mod och transparens men är helt nödvändigt för fortsatt trovärdighet. De tidiga ropen om det livslånga lärandets betydelse är inte längre rop in i framtiden. Det är rop som tydliggör krav på unga människor i deras direkta samtid. För att lyckas med det behöver kunskapsbegreppet vidgas till att omfatta såväl det formella- som informella lärandet.

2.3 Ansvar och Inflytande

Under den rådande pandemin har frågan om fjärr- och/eller distansundervisning kontra närundervisning (i klassrummet och på skolan) aktualiserat frågan om elevers ansvar...inte så mycket om deras inflytande. Det har skapat möjligheter men även försvårat utveckling då fjärr- och/eller distansundervisning av såväl generaldirektörer som utbildningsministrar utmålats som ett sämre alternativ. Utmaningen för oss handlar om att på allvar och med genuin nyfikenhet inventera och skapa medvetna lärandevägar utifrån varje elevs intresse, talang och behov. Det arbetet utgår ifrån en genuin nyfikenhet på elevens bild av sig själv och den egna framtiden - en framtid eleven själv äger ansvar för. Det medvetna valet förutsätter en dialog med elev och vårdnadshavare kring bästa möjliga inläringssituation - en situation som mycket väl kan visa sig utmynna i fjärr- och/eller distansundervisning.

2.5 Övergång och Samverkan

Förväntningarna nedåt i utbildningskedjan är i någon mån tidlös. Universiteten har i alla tider förfasat sig över de nya studenternas låga kunskapsnivå. Att förfasa sig är sällan ett bra utgångsläge för medvetet utvecklingsarbete. Vårt fortsatta arbete inom grundskolan (mellan stadierna) och tillsammans med såväl för- som gymnasieskola handlar om att söka en samsyn i vad en bra övergång kännetecknas av, vad den ska innehålla men framför allt vad den ska leda till samt hur vi kan bedöma processen i sig för att på så sätt möjliggöra ständig förbättring.

De tre delar som övergången omfattas (process överlämnande lärare och lämnande elev,

process överlämnande lärare till mottagande lärare samt process mottagande lärare och inkommande elev) behöver fortsatt arbetas med och utvecklas. Arbetet inom grundsskolans stadier är pågående och hjälpt av den syn verksamheterna har på invärde och utvärde. Dialog mellan förskolans rektorer och grundskolans rektorer kring övergång och samverkan behöver fördjupas. En gemensam och accepterad bild av nuläget gällande övergång och samverkan mellan grundskola och det kommunala gymnasiet behöver tas fram i dialog. Utifrån denna dialog behöver även arenor för insyn och samverkan skapas. Avgörande för elevens, och då även lärarens/skolans framgång, är att mottagande lärare/skola utgår ifrån den nivå eleven befinner sig på då den anländer till den nya skolan/skolformen och inte ifrån mottagande lärares/skolas önskenivå.

3.3 Åtgärder

2.1 Normer och Värden

I det omfattande arbetet med reviderade kursplaner (klart juli 2021) kopplas Normer och Värden på som en självklar del. Arbetet sker i rektorsgrupp(ständig punkt) samt på varje skolenhet och följs formativt upp under våren. Den gemensamma målsättning med det övergripande arbetet med kursplaner är att alla elever ska lyckas bättre.

2.2 Kunskaper

I det omfattande arbetet med reviderade kursplaner särskilt betona och fördjupa dialogen kring elevens intresse, talang och behov som utgångspunkt för lärande. Att i kursplanerna förena synen på kunskapskrav, förmågor och det eleven redan kan eller lärt sig utanför skolan(informella lärandet).

Utbildning för lärare i tidigare åldrarna i de strategier/metoder som beskrivs i de nyligen framtagna "Lokala allmänna råden för matematik".

Att digitalt genomföra alternativ till de Nationella Proven med syfte att även fortsatt utveckla det kollegiala lärandet kopplat till devisen "Bedömning för lärande".

Att uppmärksamma och belysa praktiska exempel ifrån verksamheten som systematiskt tar hänsyn till elevens informella och formella lärande är av särskild betydelse.

2.3 Ansvar och Inflytande

Tydligt beskriva och delaktiggöra eleverna i arbetet med att revidera kursplanerna.

Att under läsåret 21/22 gå ifrån snack till handling vad gäller skapandet av medvetna individuella lärandevägar som kan komma att omfatta fjärr- och/eller distansundervisning.

Att möjliggöra för eleverna att mer medvetet svara på frågorna i "Ämneskollen".

2.5 Övergång och Samverkan

Initiera och fördjupa nulägesbilden gällande övergång(beskriven i analysen) - förskola till förskoleklass. Detta sker via gemensam workshop för rektorer i förskola och grundskola.

Utveckla det påbörjade arbetet med övergångar; grundskola till kommunala gymnasieskolan genom gymnsierektors delaktighet på grundskolans rektorsträff(syfte att beskriva ett nuläge) samt påbörja dokument som tydligt beskriver såväl kunskapskrav som förmågor kopplade till respektive program. Utifrån dessa dokument skapas arenor för kollegialt lärande på såväl rektors- som lärarnivå.

3.4 Analys av utfall ekonomi, lokaler, bemanning

EKONOMI

Den höga grad av medvetenhet och lojalitet hos verksamheten (lärare, rektor och verksamhetschef) gällande de faktiska förhållanden som råder i vår omvärld leder till en god ekonomisk hushållning som i sin tur leder till gott ekonomiskt resultat. Detta gäller även detta år. I skrivande stund kan konstateras att kommande budgetår är det första sedan 2015 som inte visar en krympande elevpeng. Utmaningen handlar om att klokt använda tilldelade medel med insikten att de långsiktiga prognoserna förutspår fortsatt effektivisering. Grundskolan uppvisar en 10% nettokostnadsavvikelse vilket är den nivå SKR's ekonomer menar är eftersträvansvärd. Med en jämförelse med riket låg elevpeng lyckas verksamheten åstadkomma goda resultat vad gäller såväl legitimerade lärare (93,5%) som kvalitetssäkrade elevresultat (87% behöriga till gymnasiet).

Fritidsverksamhet:

Totalt sett går fritids med ett överskott på 1,6 mnkr.

Volymerna är lägre än budgeterat, -243 i snitt på året. Den största minskningen är inom den kommunala verksamheten även om en viss minskning även skett inom annan regi.

Volymersättningen till den kommunala fritidsverksamheten är 3,4 mnkr mindre än budgeterat.

Tilläggsbeloppen till annan regi har överstigit budget med 1,1 mnkr och för den kommunala regin ligger vi enligt budget.

Lönerna har överstigit budget med 1 mnkr, vilket är 2 % av budgeterade lönekostnader.

Bidragen är 2,1 mnkr högre än budgeterat varav 1,3 mnkr avser det statsbidrag för sjuklönekostnader under pandemin som vi fick nu i januari.

Förskoleklass:

Totalt sett går förskoleklass med ett överskott på 2,4 mnkr.

Volymerna ligger enligt budget liksom då också ersättningen. Tilläggsbeloppen är 1 mnkr högre än budgeterat varav 0,8 mnkr gått till annan regi.

Lönekostnaderna är 1,7 mnkr lägre än budgeterat, vilket är ca 7 % av lönebudgeten.

Bidragen är 0,6 mnkr högre än budgeterat varav 0,4 avser statsbidraget för sjuklönekostnader.

Grundskola:

Totalt sett går grsk med ett överskott på 5 mnkr.

Volymerna ligger enligt budget både för egen och annan regi, liksom ersättningarna.

Tilläggsbelopp har betalats ut med 0,7 mnkr mer än budgeterat till annan regi och 0,5 mnkr mindre till egen regi.

Lönekostnaderna har varit 1,3 mnkr lägre än budgeterat, vilket motsvarar 0,4 % av budgeterade lönekostnader. Skolskjutskostnaderna ligger i stort sett enligt budget men där finns en viss osäkerhet då vi ännu inte fått fakturan från UL för hösten.

Bidragen är 10,6 mnkr högre än budgeterat. Dessa består bl.a. 4,9 mnkr för statsbidraget för sjuklönekostnader, 2,1 mnkr lågstadiesatsningen som ej var budgeterat, 1 mnkr mer i arbetsmarknadsstöd samt 1,9 mnkr mer i etableringsersättning.

Grundsärskola:

Totalt sett går sarskolan med ett överskott på 348 tkr.

Antal elever har i snitt varit 76 under året, budgeterat var 72. De är i egen regi som ökningen har varit. Lönekostnaderna ligger enligt budget.

Bidragen har varit 400 tkr högre än budgeterat och det är statsbidraget för sjuklönerna.

LOKALER

En stor del av arbetstiden för rektorer och verksamhetschef används till att diskutera och projektera lokaler - i stort och smått. Det är en icke önskvärd situation då huvuduppdraget och den kompetens rektorer och verksamhetschef innehar är kopplad till pedagogisk verksamhet och inte fysiska lokaler och därtill hörande processer. Rådande situation påverkar på ett negativt sätt möjligheten att fortsättningsvis framstå som en attraktiv arbetsgivare och äventyrar de fina medarbetarresultat grundskolan dag kan uppvisa- andelen legitimerade lärare (93.5%) samt en stabil och välutbildad ledningsorganisation(Samtliga rektorer är tillsvidareanställda. Tre rektorer genomför för närvarande rektorsutbildning. Övriga rektorer har rektorsexamen).

Under 2018 så beställde utbildnings – och arbetsmarknadsnämnden en förstudie på en ny grundskola som skulle vara placerad i västra Enköping. En ersättning för Enöglaskolan (i Västerledsskolan gamla lokaler) som nått sin tekniska och ekonomiska livslängd och behövt ersättas. Förstudien blev klar vintern 2020 och kommer lyftas för beslut 2021. Planen är att ersätta den befintliga skolan med en ny på samma mark där den nya kapaciteten är 300 platser med än idag. Skolan kommer också inrymma grund- och träningssärskolan.

Förutom ersättningen och kapacitetsökningen (+300 platser) i västra Enköping så är tätorten Enköping i stort behov av fler elevplatser. Vi ser att fram till 2030 så kan det komma ca 1400 nya elever. Två skolor som hittills tagit en stor del av dessa elever är Korsängen och Bergvreten. Därför togs beslut att utöka Korsängsskolan och de kommer 2021 få tillträde till B-huset där vuxenutbildningen idag bedriver sin verksamhet. Detta blir en kapacitetsökning med 300 elevplatser för skolan.

För att klara elevantalet fram till 2030 behöver en ny grundskola med 600-800 platser byggas och vara klar runt år 2025/26. Här finns möjlighet för att en eller flera privata aktörer att utöka eller etablera sina verksamheter i Enköpings tätort.

En förstudie har också påbörjats 2021 gällande Örsundsbroskolan. Förstudien räknas vara klar till sommaren och ska klargöra status på alla befintliga byggnader för att se vilka som behöver ersättas samt vart en nybyggnation för kapacitetshöjande syfte kan placeras.

Vi har ett par större stamreoveringar som behöver göras under närmaste åren, det gäller S:t Ilian och Korsängen som har det inplanerat i deras underhållsplan.

På Bergvretensskolan fortsätter golvreoveringen och det planeras vara klart 2022. Etappen som startar nu 2021 gäller reovering slöjdsalar och idrottshallen och sedan följer matsalar och kök samt mindre hyresgästanpassningar av högstadiet.

Särskolan är idag trångbodd och befinner sig i tillfälligt anpassade lokaler på Enöglaskolan. Vi ser att verksamheten växer och vi måste ta höjd för en kapacitetsökning i en nybyggnation tillsammans med bra varierade och flexibla lokaler så de kan hantera förändringar kommande år.

Rombergaskolan är trångbodd och har varit det under en längre tid. Därför startade åk 4-6 på Rombergaskolan höstterminen -20 på S:t Iliansskolan. Under sommaren 2020 reoverades också skolgården på S:t Ilian för att den skulle passa ett större åldersspann på elever likväl för att göra den mer attraktiv för äldre barn som behöver lockas ut på rasterna. En del av utemiljön består av konstgräsplaner och kommunens första parkourbana.

Träningsårskolan befinner sig idag tillsammans med Bergvretensskolan och i den del de nyttjar är de också trångbodda. En långsiktig plan är att tränings- och grundsårskolan ska finnas på samma skola för att få flexibilitet och kunna möte eleverna utefter deras behov. Planen är att båda verksamheterna ska få plats på den nybyggda skolan i västra Enköping.

Vi har andra verksamheter som är i behov av lokaler och i framtida nybyggnationer kommer även samverkan kring detta vävas in. Tex ny förskola tillsammans med grundskola eller ENAT och Naturskolan, lågstadieteamet m.fl. Men andra förvaltningar så samarbetar vi kring behovet av övernattningsplatser genom visionen kring Lägerstaden i Enköping och även kring kulturskolans behov av lärosalar.

BEMANNING

Höga förväntningar, tillit och fokus på det pedagogiska uppdraget är avgörande för hur vi lyckas med våra rekryteringar och för att behålla den personal vi har. Stor vikt läggs vid dessa områden på såväl rektorsträffar som individuella(formella och informella) samtal kopplade till uppdraget och kvaliteten på utförandet av uppdraget.

Samtliga rektorer i Enköping är tillsvidareanställda. Tre rektorer genomför för närvarande rektorsutbildning. Övriga rektorer har rektorsexamen.

Andelen legitimerade lärare uppgår till 93,5% vilket är betydligt högre än snittet för landet.

En utmaning Enköpings kommun delar med övriga landet är tillgången på och rekrytering av lärare med legitimation med behörighet att undervisa i fritidshem.